

یکشنبه 18 مهر 1395 - 7 محرم 1437 - 9 اکتبر 2016

شهر موسیان در شش کیلومتری مرز ایران و عراق در استان خوزستان و از شهرهای عرب زبان ایران است که کمتر از بیست ...

اشغال منطقه موسیان، تهسپ ارتش، ائمه بعث عراق، دهها، آغاز جنگ (1359 ش.)

شهر موسیان در شش کیلومتری مرز ایران و عراق در استان خوزستان و از شهرهای عرب زبان ایران است که کمتر از بیست روز پس از آغاز جنگ، به همراه روستاهای اطراف آن به تصرف ارتش عراق درآمد. کل جمعیت این شهر که در زمان حمله نیروهای عراقی شامل پانصد و هشتاد خانواده بودند به اسارت قوای متجاوز درآمدند. همچنین پس از اشغال منطقه، ارتش جنایتکار بعث طبق روش همیشگی خود، این شهر و سی و سه روستای اطراف آن را به وسیله مواد منفجره و بلدوزر ویران نمود و به تلی از خاک تبدیل کرد. شهر مرزی موسیان به همراه بخش‌های دیگری از سرزمین ایران، در اولین روزهای عملیات غرور آفرین فتح المبین، در فروردین 1361 ش از دست قوای بعثی آزاد شد و به آغوش میهن اسلامی بازگشت.

درگذشت "سلطان الواعظین شیرازی" محقق، مؤلف و واعظ شهیر مسلمان (1350 ش) سید محمد شیرازی فرزند اشرف الواعظین حاج علی اکبر (معروف به اکبرشاه) در حدود سال 1275 ش (1314 ق) در تهران متولد شد و مقدمات را در تهران فرا گرفت. وی در 12 سالگی به همراه پدرش به عراق رفت و مدت دو سال در کربلا، سطوح متوسطه را خواند. سپس در خدمت پدر به کرمانشاه عزیمت نمود و به تبلیغ شریعت پرداخت. سید محمد سپس برای تکمیل علم و کمال خویش به کشورهای عراق، سوریه، فلسطین، اردن، مصر و هندوستان مسافرت نمود و با گروه‌های بسیاری از یهودیان، مسیحیان، برهمنیان و مسلمانان اهل سنت و ... مناظرات دینی و مذهبی داشته است. مناظره سلطان الواعظین شیرازی با دو عالم بزرگ اهل سنت در پیشاور به مدت 10 شب و هر شب به مدت بیش از 8 ساعت در حضور گاندی، رهبر هند، بسیار معروف است. جریان مناظره‌های وی، در تمام جراید آن زمان هند درج گردید و مطالب این مناظره در کتابی با نام شب‌های پیشاور در بیش از هزار صفحه به چاپ رسید. علاوه بر آن، آثار گران‌بهایی از وی به جای مانده که صد مقاله سلطانی در ردّ بر یهود و نصارا و نیز گروه رستگاران یا فرقه ناجیه در دو جلد از آن جمله‌اند. سید محمد سلطان الواعظین شیرازی سرانجام در هجدهم مهر 1350 ش برابر با بیستم شعبان 1391 ق در 75 سالگی در تهران درگذشت و با تشییع باشکوهی در مقبره ابوحسین به خاک سپرده شد.

درگذشت استاد "سیدکریم امیری فیروز کوهی" شاعر و ادیب معاصر (1363 ش) استاد سیدکریم امیری فیروزکوهی متخلص به امیر، در سال 1279 ش در دهکده فرح آباد فیروزکوه به دنیا آمد. وی علاوه بر تحصیلات کلاسیک، به فراگیری زبان عربی، ادبیات، منطق، کلام، حکمت و فقه و اصول همت گماشت و توانست به عربی هم شعر بگوید. آثار قلمی او حاشیه و تعلیقه بر کتب فلسفی، کلامی، رجالی و ادبی فراوان می‌باشد. همچنین در اغلب قالب‌های شعری از قبیل قصیده، غزل، مثنوی و ... به استواری شعر گفته است. زمینه اصلی کار او غزل و قصیده و از حامیان و پیروان سبک هندی بود. غزلیات امیر در عین حال که دارای استحکام آثار استادان کهن است، لطافت شعر دوره صفوی و سبک هندی و مضامین بکر و خاص اندیشه این استاد را به همراه دارد. از جمله آثار امیری فیروزکوهی می‌توان به تصحیح دیوان صائب و مقدمه‌ای بر آن و نیز ترجمه‌ای از نفس المهموم شیخ عباس قمی و ترجمه مکاتیب نهج‌البلاغه اشاره کرد. استاد امیری فیروزکوهی در مهرماه 1363 ش در 75 سالگی در تهران دار فانی را وداع گفت و در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی در ری مدفون گردید.

درگذشت دکتر "مصطفی مقرّبی" ادیب و زبان‌شناس معاصر (1377 ش) دکتر مصطفی مقرّبی در سال 1293 ش در تهران به دنیا آمد. وی پس از پشت سرگذاشتن دوران ابتدایی، وارد دانشسرای عالی شد و در 1315 ش لیسانس زبان و ادب فارسی گرفت. ایشان سپس همگام با تدریس به ادامه تحصیل پرداخت و موفق به اخذ دکترای زبان فارسی شد. دکتر مقرّبی از آن پس علاوه بر همکاری با سازمان کتاب‌های درسی، در تألیف و تدوین دایرة المعارف فارسی فعالیت داشت و به عنوان عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی برگزیده شد. از این ادیب معاصر آثار قلمی فراوانی بر جای مانده که ترجمه تاریخ جهان برای خردسالان، سقوط قسطنطنیه و تألیف هجده گفتار از آن جمله‌اند. همچنین مقالات زیادی از رشحات قلم و فکر استاد مقرّبی در مطبوعات کشور به جای مانده که می‌توان به مقالاتی که در زمینه‌های دستور زبان فارسی، زبان‌شناسی و حافظ پژوهشی و ... اشاره نمود. سرانجام این ادیب فرزانه پس از سال‌ها پژوهش و تحقیق در مهرماه 1377 در 86 سالگی در تهران درگذشت و در قطعه فرهیختگان بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

ولادت مرجع عالیقدر شیعه حضرت آیت الله العظمی "سید محمد هادی میلانی" (1313 ق) آیت‌الله العظمی سید محمد هادی میلانی در هفتم محرم سال 1313 ق. در نجف اشرف به دنیا آمد. او از سنین کودکی، تحصیلات دینی خود را با فراگیری قرآن آغاز کرد و سپس نزد اساتید حوزه‌ی علمیه نجف به تکمیل تحصیلات دینی خود پرداخت، تا آنجا که علاوه بر تسلط بر علوم دینی، در ادبیات فارسی و عربی

نیز مهارت بسیار یافت. پس از چندی به کار تالیف و تدریس پرداخت. حوزه‌ی درس ایشان، بسیار پرجمعیت بود و در آن شاگردانی محقق و متفکر تربیت شدند و عده‌ی کثیری از آن‌ها، به مراحل بالایی علمی، دست یافتند. آیت‌الله میلانی، راه رسیدن به فضیلت را معرفت خدا، تقوا و کسب مکارم اخلاقی دانسته و روی آن تأکید می‌کرد. محاضرات فی فقه الامامیه در ده جلد از آثار ایشان است.

ممنوعیت استفاده از نهر فرات برای کاروان امام حسین(ع) به دستور عمر بن سعد (61ق) پس از آن که عبیدالله بن زیاد، لشکریان فراوانی برای نبرد با اباعبدالله الحسین (ع) به کربلا گسیل داشت و آن حضرت را کاملاً در محاصره‌ی لشکریان خود قرار داد، نامه‌ای به عمر بن سعد فرمانده سپاه کربلا نوشت و به او دستور داد: به محض رسیدن نامه، از حسین برای یزید بیعت بگیرد و چنان‌چه این پیشنهاد را پذیرفت، بعد تصمیم خود را خواهیم گرفت. در نامه‌ی دیگری که به عمر بن سعد نوشت تأکید کرد؛ میان حسین و آب فرات را فاصله بیاندازید و اجازه ندهید وی از آن آب استفاده کند، همان‌طوری که آن‌ها عثمان بن عفان را از آب منع نمودند. ابن‌سعد بلافاصله عمروبن حجاج زبیدی را با پانصد سوار، مأموریت داد تا مانع استفاده‌ی امام حسین(ع) و یارانش از آب فرات گردند. این واقعه‌ی ناجوانمردانه، سه روز پیش از شهادت امام حسین(ع) بود. البته حضرت ابوالفضل العباس(ع) از سیاهی شب استفاده می‌کرد و برای خیمه‌ها آب می‌آورد و حضرت علی اکبر با پنجاه نفر در شب عاشورا برای خیمه‌ها آب کافی آوردند. ولیکن از بامداد تا شامگاه روز عاشورا هیچ‌گونه آبی برای امام حسین(ع) و یاران و کودکان‌شان مهیا نشد و آنان در شدت گرما و عطش، متحمل مصائب این روز عظیم شدند.

مرگ "چارلز لایل" زمین‌شناس برجسته اسکاتلندی (1875م) چارلز لایل، زمین‌شناس و دانشمند اسکاتلندی در 23 دسامبر 1797م به دنیا آمد. وی از جوانی به علوم زمین‌شناسی علاقه‌مند شد و تحقیقات خود را بر روی این رشته متمرکز کرد. لایل در ضمن سفرهایی که در قاره اروپا کرد، ضمن مطالعه بر روی طبیعت، به اهمیت نمودهای سایش و کاهش تدریجی ارتفاعات پی برد و با تغییرات طبقات زمین آشنایی یافت. وی در این سفرها، مجموعه عظیمی از اطلاعات و شواهد و مدارک به دست آورد که همگی تدریجی بودن تغییرات در قشر زمین را تایید می‌کردند. لایل از مشاهده آثاری که در روی زمین ظهور می‌کنند مثل آتشفشان‌ها، زلزله، تبخیر بخار آب و تبدیل آن به باران و... به این نتیجه رسید که شکل خارجی زمین و آثار طبیعی نیز که در سطح آن دیده می‌شود به همین طریق به وجود آمده با این تفاوت که در این مرحله، هزاران هزار سال، سیر زمان دخیل بوده است. چارلز لایل در این باب کتابی در سه جلد به نام اصول علم زمین‌شناسی انتشار داد. هر چند این کتاب در آن زمان موفقیتی کسب نکرد ولی بعدها دانشمندان این فن به اهمیت آن پی بردند. لایل در کتاب دیگر خود به نام دلایل زمین‌شناسی قدمت انسان، از روی آلات و ادوات متعلق به انسان و آثار مستقیم وجود او که در غارها و طبقات زمین به دست آمده بود، معین کرد که ظهور انسان از آن‌چه تاکنون پنداشته‌اند، بسیار قدیمی‌تر است. لایل اولین کسی بود که زمین‌شناسی را بر پایه و اصول صحیح علمی بنیان نهاد و آن را تدوین کرد. چارلز لایل سرانجام در نهم اکتبر 1875م در 78 سالگی درگذشت.

اعدام "ارنستو چه‌گوارا" انقلابی معروف آمریکایی لاتین (1967م) ارنستو چه‌گوارا مبارز انقلابی آمریکایی لاتین در سال 1928م در آرژانتین به دنیا آمد. وی تحصیلات خود را در رشته پزشکی به پایان رساند و پس از آشنایی با فیدل کاسترو مبارز انقلابی کوبا، به نهضت آزادی‌خواهی او برای رهایی کوبا پیوست. چه‌گوارا فقر و تبعیض ناشی از استثمار ملت‌های آمریکایی جنوبی توسط دولت ایالات متحده آمریکا را مشاهده نمود و با تفکری ضد امپریالیستی رشد کرد. او در پیروزی انقلاب کوبا در سال 1959م نقش فعالی ایفا کرد و پس از پیروزی انقلاب نیز مدتی مشاغل دولتی اختیار نمود. اما روحیه انقلابی وی به او اجازه قانع شدن به پست و مقام را نداد و عازم نقاط مختلف جهان شد تا با تشکیل نیروهای مقاومت مسلحانه، امپریالیسم آمریکا را نابود سازد. آخرین نقطه عزیمت چه‌گوارا، کشور بولیوی در آمریکایی لاتین بود؛ لذا راهی این کشور شد و در آن‌جا با تشکیل یک گروه چریکی هزار نفری به مبارزه علیه دولت وابسته به آمریکا در بولیوی پرداخت. پس از مبارزات طولانی استقلال‌طلبانه و آزادی‌خواهانه بر ضد سلطه استثمارگرانه ایالات متحده، سرانجام نیروهای دولتی بولیوی به کمک عوامل سازمان سیا، مخفیگاه چه‌گوارا و مبارزان همراه او را یافتند و پس از دستگیری، ارنستو چه‌گوارا را در نهم اکتبر 1967م در 39 سالگی تیرباران کردند. چه‌گوارا در آمریکایی مرکزی و جنوبی، نماد مبارزه، استقلال و آزادی به شمار می‌رود. او در این سرزمین‌ها، علی‌رغم داشتن تفکرات چپ‌گرایانه، محبوب همه کسانی است که از سلطه دولت استثمارگر آمریکا و رنج‌هایی که بر مردم مستضعف آمریکایی جنوبی می‌رود، به ستوه آمده‌اند.